

Szabadság, hű kísérőnk...

Szabadság, hű kísérőnk a messzi múlt mögül — mióta felegyenesedtünk a földről és kezünkben az első kőszakóca könyv meg gyár lett, míg reményeink és szenvedéseink zászlaja kibomlott, hogy végre fentlobogjon házainkon; a paleolitikum sötét barlangjaitól, az osztályharcok véres századain át, forgatva a történelem sötét sodrában a munka és vér áldozatával — vártunk, hogy végül társunkká szegődj, és az maradj örökre.

Keresztrelleztettjainkkal, karóba húzottjainkkal, lábunknál fogva felakasztott mártírjainkkal s a hősiükkel, akik barrikádokon, futoárkokban estek el, voltunk érte Prométheusok, szerelmesei a tűznek és a fénynek; rabszolgá voltunkkal, jobbágy sorsunkkal, proletár és voltunk érte roppant Atlasok, életünkkel, a robot gúlái alatt görnyedők.

Tenyerünkkel vér, verejték és könnyek árján kisarjadt annyi jószág és annyi szépség, míg kibontottuk a sötét semmiből a fényt. Most végre itt munkálsz közöttünk ezer arccal, hol láthatóan, hol pedig láthatatlan, az égen és a földön, mindenütt vagy, mert végre mégis, mégiscsak velünk vagy. Jelenvaló vagy minden mozdulatban, és ott is ahol minden mozdulatlan; gépek zajában, sarjadó vetésben; bújkálsz mosolyban, csókban, ölelésekben, kacagásokban, simogatásokban, a kenyérben, a borban, villogó fogak fehér zománcán, okos homlokok ráncán, az egyenesség szigorú logikájában, az izmos karok erős csapásaiban, a novemberi köd fagyos ízében és a nyár bőrüket barnító forró tűzében, a téli fák hegyén megülő hópihékből, a nyár pirosra éreft gyümölcseiben, várandós anyák kedves áradozásában, az árnyékban, a rendek végénél, az iskolások első betűiben, a zászlók lengésében, a szemekben, azokban, kik tudják, hogy mit érsz, s a szavakban, amelyek töredeznék évezredekig néma ajkainkról, amelyek jajonganak eltöpörödött proletár-anyókká könny-marta szeme völgyéből, [meggyőződés, amelyek riadoznak vérünkben űlő félelmekből, amelyek hitetlenkednek kételkedő fenntartásainkban, amelyek liljakoznak a babonák, a butaság ellen, hogy ne fonják be szívünket, ha felednénk, hogy honnét kísérsz te minket, s amelyek kimondják neved a dallamukkal, míg zengő szimfóniává lesz az ember-beszéd.

Lobogjon bennünk szent tűzed, szabadság, és minden dolgokban, miknek értelmet adtál, s barátság, szerelem, haza, emberiség: fényedben tündöklöjjenek az Ember világává tett földön majd örökké.

KOVÁCS MIKLÓS fél 8 órakor kezdődik.

A Ludas Matyi a Kamaraszínházban

Kedves szórakozásban lehet része hűvös nap délután a szegedi ifjúságnak, de a felnőtteknek is. A Szegedi Nemzeti Színház művészei délelőtt 11 órai kezdettel ugyanis ismét előadják a Horváth Mihály utcai Kamaraszínházban a Fazekas Mihály »Ludas Matyi« című elbeszélő költeményéből készült énekes, zenés népi játékot. A színpadi változatot és zenéjét Bondi Endre írta. A darabot Kovács János rendezi és ő játssza a címszerepet is, a többi szerepben Kátay Endre, Káldor Jenő, Balogh Rózsa, Marosi Károly, Mucsi Sándor, Lehoczky Zsuzsa, Tóth István és Cserhádi János lép fel. Jegyeket a színházi szervezőiroda árúsít. (Telefon: 33-65.)

Bál a Savoyban

Szombaton este bemutató a Szegedi Nemzeti Színházban

Április 5-én, holnap este mutatja be a Szegedi Nemzeti Színház együttese Ábrahám Pál, Bál a Savoyban című háromfelvonásos nagyoperettjét. Magyarországon évek óta nem szerepelt színházaink műsorán ez a gazdag zeneiségű és több táncbetétet tartalmazó, híres operett. A főbb szerepekben Kovács Gyula, Iván Margit, Lehoczky Zsuzsa, Lakky József, Balogh Rózsa és Kaló Flórián lép fel. Rendező: Versényi Ida.

A bemutató előadás este fél 8 órakor kezdődik.

ITT VANNAK AZ ELSŐ SZEGEDI UJSAGKLISÉK

Dolgozik már a Szegedi Nyomda Vállalat klisékészítő üzeme

Az olvasó joggal megkérdezi, hogy az újság külalakja szép legyen, rajzok és fényképek egészítsék ki az írott anyagot, s az újságban elhelyezett képek frissek legyenek. Eppen ezért szerkesztőségünk nem is tekinteli másodrendű, tisztán technikai dolognak a lap illusztrálását. Hogyan történhetett mégis, hogy eddig a jelentős eseményekről készült képek is többnyire csak napok múlva jelentek meg a Délmagyarország hasábjain? Egyszerű ok miatt. A klisé Budapesti készítették, s míg visszaérkezett a kép, jónéhány nap telt el.

Minderről ma már csak múltidőben beszélünk, mert mint azt már korábban is hírül adtuk, a Szegedi Nyomda Vállalat kliséüzemmel bővült. A debreceni után ez a vidéken a második kliséüzem. A kölcsay utcában, a volt Proféta étterem helyén elkészült és fel is szerelték a szegedi klisékészítő üzemet. A gépek nagyrészt a budapesti Játékkártyagyár klisékészítő részlege gyártotta. A világításhoz szükséges négy 100W-os lámpa szintén Budapesten

készült a Villamos és Fémmechanikai KTSZ-ben. A rasztereket, amelyek pontokra bontják a képeket, a Maratógépe hiányzik. Míg megérkezik, addig a maratógépe hiányzik. A kliséüzem 230 ezer forintból készült.

A Szegedi Nyomda Vállalat két dolgozója, Zakár János és Selep László, a közelmúltban hat hónapig budapesti kliséüzemekben bővítette ismereteit, s vették sor, hogy ne csak frissek, hanem szép tiszták, tetszetős is legyenek a képek.

Az itt közölt képek kliséi az újságban.

Selep László maratáshoz készíti elő a lemezeket.

Elkészült a felvétel, Zakár János leemeli a kazettát.

Földes Mihály:

Itéletvégrehajtás

Részletek

— Tizenhárom kiló robbanóanyaggal az egész háromemeletes épület levegőbe roppant, összes nyílásaival együtt. Frommberger vállalkozott a robbantószerkezet elkészítésére is.

— Most az a kérdés, hogy csempésszük a robbanóanyagot a nyílasházba?

Szenes »hadnagy« kért szót:

— En két emberrel bemegyek a nyílasházba. Engem ismernek. Ha kevesen megyünk be, engem nem igazoltatni. A nyílásoknak különben is az a szokásuk, hogy a befelé tartókat nem igazoltatják. Azokat faggatják csak, akik kifelé jönnek. En és két ember bemegyünk tehát. Elhelyezzük a bombákat s azokat három percig időztetjük. Gyorsan kell cselekednünk. Három perc időnk van kijutni a nyílasházból. Ez nekünk éppen elég lesz. A nyílásoknak is éppen elég lesz — de egészen más értelemben.

— Es ha a kapuőrök mégis igazoltatnak? — Nem engedjük őket igazoltatni. Kifelé jövet azonnal ledurrantjuk őket.

A tervét általánosságban mindenki elfogadta.

Most újra megszervezték a biztosítást. A környező utcákat ismét megszállják a biztosítók. De csak akkor lépnek akcióba, ha a menekülőknél feltétlenül szükségük van segítségükre.

Lakatos Béla higgadtan intette őket: — Vigyázzatok, a felszót ne feledjétek: »Szeged«. Csak akkor szabad lőnötök a gyanús elemekre, vagy a nyílasházból ki-rohanókra, ha nem tudják a felszót.

Vége befejeződtek az előkészületek. Földes László kiadta a parancsot az indulásra.

Minden úgy ment, mint a karikacsapás.

— Hová mennek? Mit visznek? — kérdezte Szenes hadnagyot a nyilas őrség a kapu előtt.

— A parancsnokhoz megyünk. Tíz kiló aranyat hozunk. Zsidó vagyon. Most fedeztük fel. Azt hiszem, a fele megillet bennünket.

A nyilas vigyorgott: — Tíz kiló? Szép. A fele biztosan a maguké lesz. Hogyne...

Gonosz hangjából kiért az igazi válasz: »Ezek a barmok még azt hiszik, kapnak abból az aranyból valamit?«

— No, csak menjenek — tette hozzá nagylelkűen.

Az arany — általában — igen engedékeny szokta tenni a nyilasokat. De csak akkor, ha ők kapták. Odaadni, vagy megosztani nem szerették. Nem olyan iskolából kerültek ki. Velük született az a »mentálitás«.

— Most aztán gyorsak legyünk — szólt embereikhez Szenes hadnagy — gyorsak, mint a villám, mert magunk is itthagytuk bőrüket.

Földes volt a figyelmeztetése: az emberek tudták, mit kell tenniük. Elmondani nem lehet olyan gyorsan az eseményeket, mint ahogy lezajlottak.

Szenes hadnagy, miközben jobbra-balra köszöntetett a felbukkanó nyilasoknak, az előre kiszemelt helyre vezette munkatársait. Elhelyezték a bombákat és meggyújtották a zsinórokat.

— Most azután gyérünk kifelé!

A szörnyű bombának három percen belül robbanniuk kellett. Rohantak kifelé. A belső őrség azonnal megneszelt valamit. Feltűnt neki az imént belépettek izgatottsága és gyors visszatérése.

— Állj! — hangzott a nyilas felszólítás. Bán Tibor géppisztolya villámgyorsan válaszolt a felszólításra. A nyilasok véresen összerogytak. A többiek is tüzet kezdtek. Lelőtték a kapu előtt álló őrköt

is. Az egyik azonban nem halt meg. Még maradt hangja és kétségbeesetten felordított:

— Nyilasok! Pártszólgálatok kifelé!

Kilötte betöltött puskája összes töltényeit. A nyílászáró a sok lövés zajára meglevenedett. Oriási hangzavar támadt. A kívül és belül álló összes szereplőket vad izgalom fogta el. A nyilasok megéreztek, hogy valami igen nagy veszedelem fenyegeti őket.

A kívülállóak várták társaik szerencsés visszatérését és a detonációt, amely maga alá temeti a zöld-terroristákat.

Ebben a nagy izgalomban Bán Tibor megelégedett a felszólóval.

— Állj! Ki vagy! — kiáltottak rá a lesben állók.

Bán Tibor nem válaszolt. Eldördült a végzetes lövés.

— Ne lőjétek, én vagyok, Bán Tibor! De azt az ólommagot már nem lehetett visszaparancsolni. A vak sors úgy akarta, hogy a legderekabb újpéti partizánt — saját bajtársai öljék meg.

Az eszméletlenségbe zuhant, keménykötésű, barna kun gyereket lársai felnyalábolták és futva indultak vele hazafelé. A nyilasok háza a levegőbe repült és később megállapított hiteles adatok szerint a legkegyetlenebb nyilasok közül huszonnyolc maradt a romok alatt.

Az ellenállási mozgalom munkásnékből álló hírszerzői és felderítői egymás után jelentkeztek.

— A németek visszafelé özönlének.

— Egy csoport felrobbantotta a postát. A küzdelem helyét még nem ért véget. Még mindig helyt kell állni. Ami csak menthető — menteni kell.

— Fiúk — hangzott el a parancsszó — fegyverbe! Most még egy utolsó rohamra indulunk a belső és külső reakció ellen, mielőtt megérkezik a felszabadító Vörös Hadsereg. Rajtunk múlik, hogy ez az utolsó rohamunk is sikeres legyen és millió értékeket mentünk meg az új, demokratikus Magyarországnak.

Az ellenállási mozgalom katonái egyszerre visszhangozták:

— Eljen a független, demokratikus Magyarország! Eljen a felszabadító Vörös Hadsereg!